

Piarista Öregdiák Borkóstoló - Mátra

2023. május 10.

Kóstolósor

GAM	1	Nagygombos gamay
DUB	2	Dubicz 1014 sauvignon blanc
1.48	3	Centurio (Ludányi) 1.48
KŐP	4	Hegedűs-Kőpataki kékfrankos 2017
PÁG	5	Páger fekete leányka
PN	6	Maróti pinot noir 2021
FAJ	7	Sol Montis Fajzat
Föld és Ég	8	N.A.G. kékfrankos "Föld és Ég" 2018
GÁL	9	Gál Lajos Eger
MZEN	10	Maróti zenit 2022

Barta Anna (Nagygyombos) Gamay Rozé 2021

Gamay

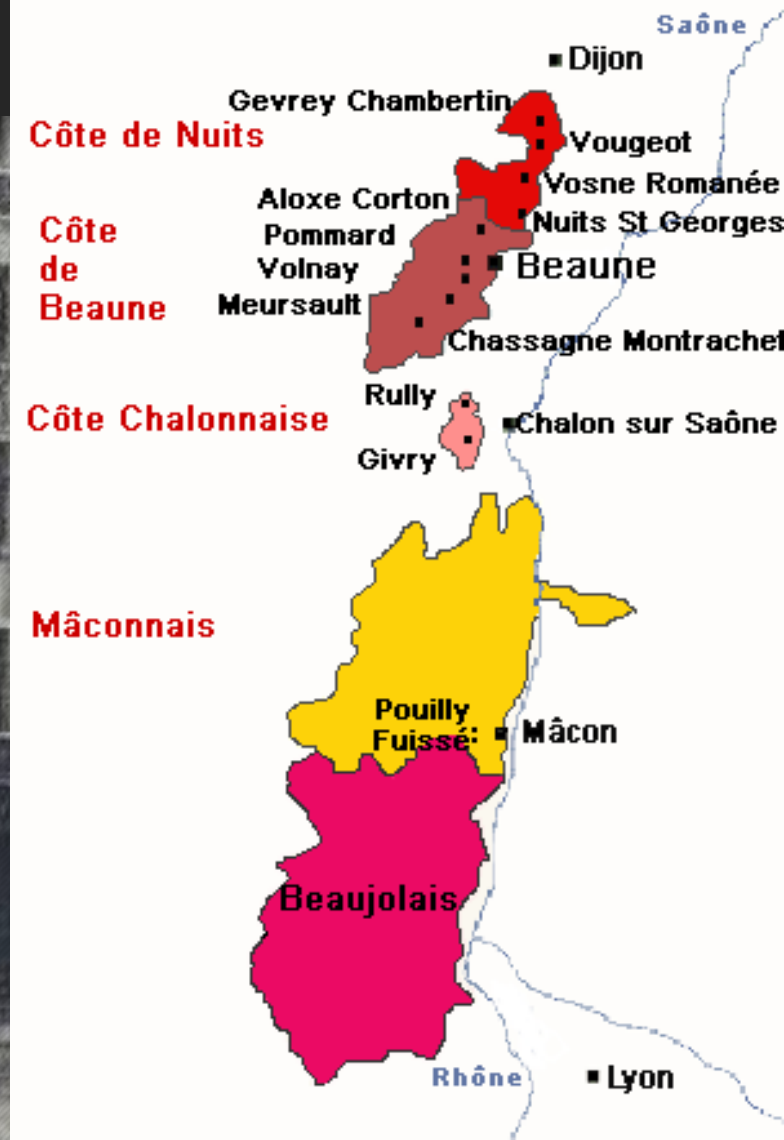
Merész Fülöp, Burgundia hercege 1395-ben kiadott rendeletében a Gamay szőlőfajta termesztését betiltotta.

“Óriási és rettenetes keserű mivolta” miatt és mert “gonosz és hitvány” (vil et déloyale) fajta Burgundiában kivágatta és telepítését betiltotta. Így maradt meg Beaujolais-ban.

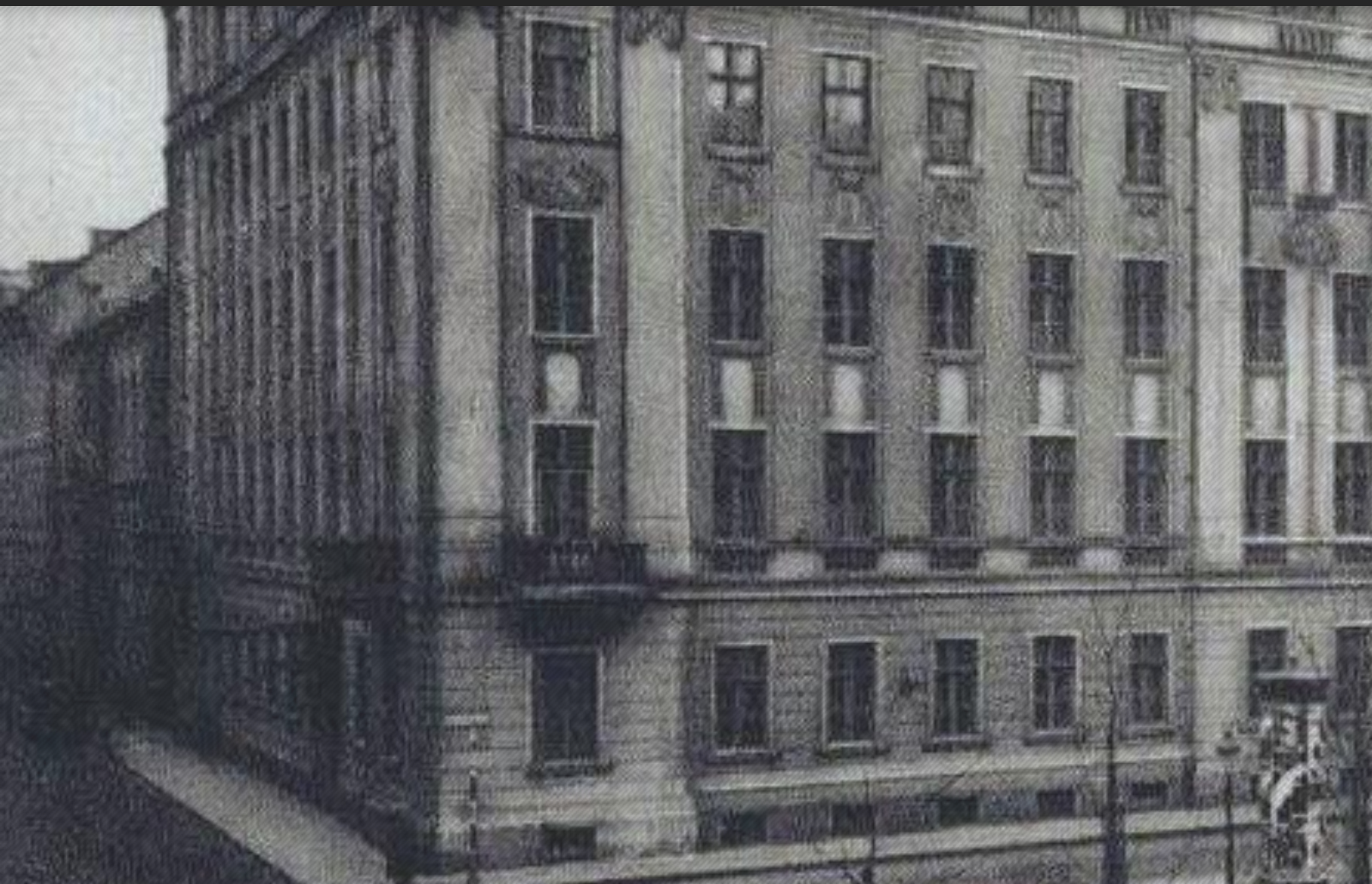

Chablis

Burgundy Wine Map Region

Dubicz Sauvignon Blanc 2022

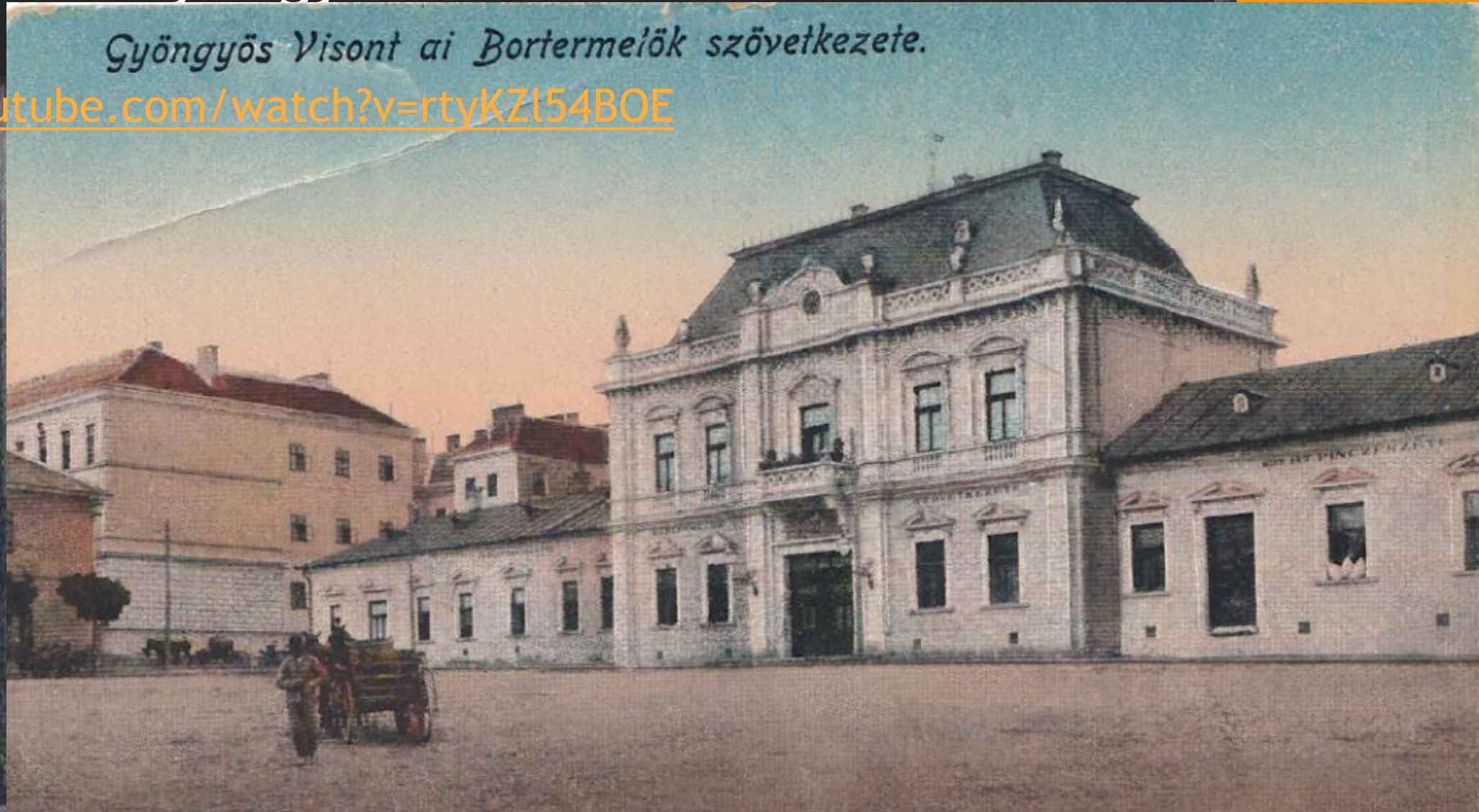
Borpalota - Gyöngyös

Gyöngyös Visont ai Bortermelők szövetkezete.

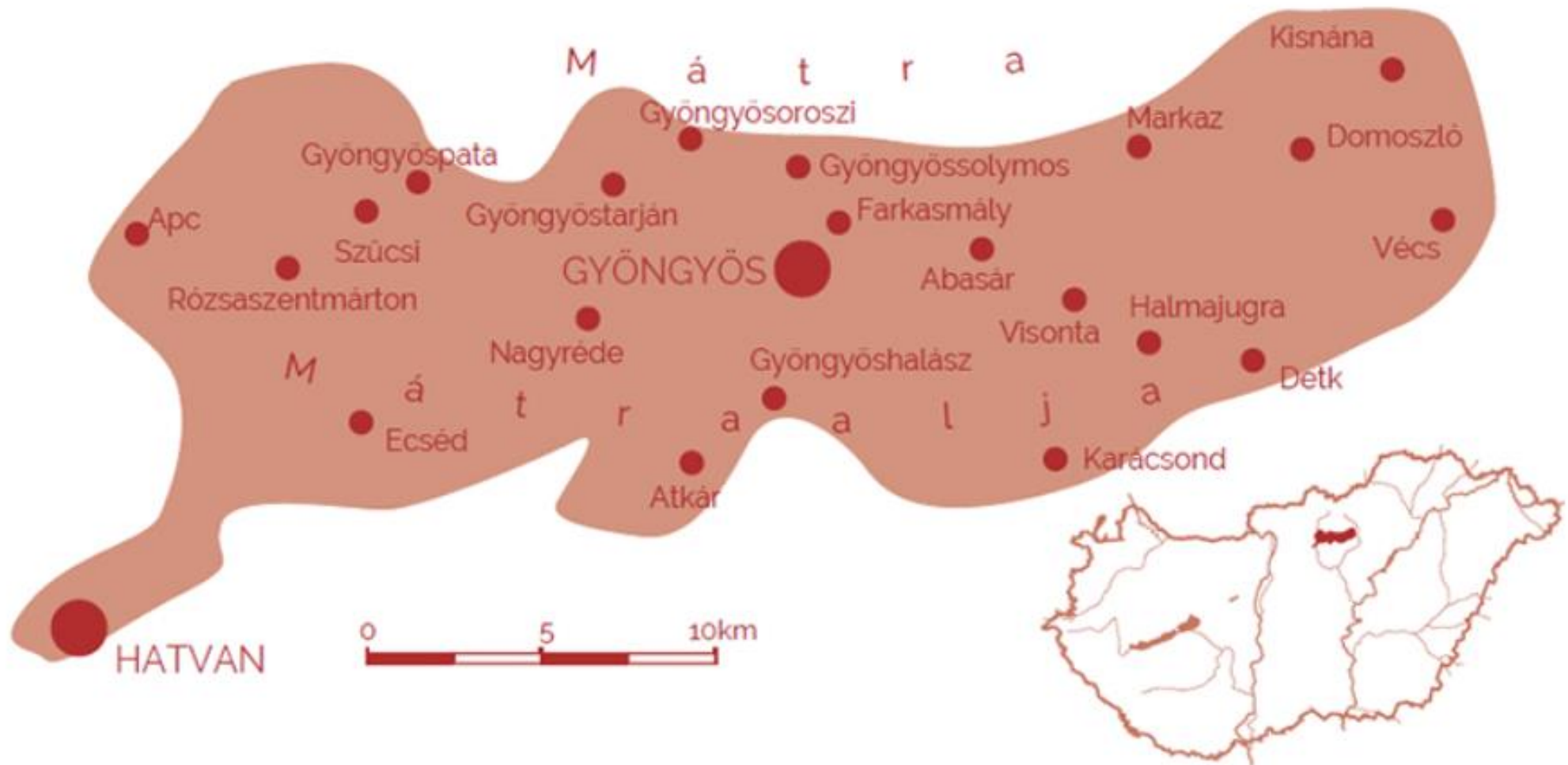
<https://www.youtube.com/watch?v=rtyKZl54BOE>

4:35-től

Alapítás: 1906

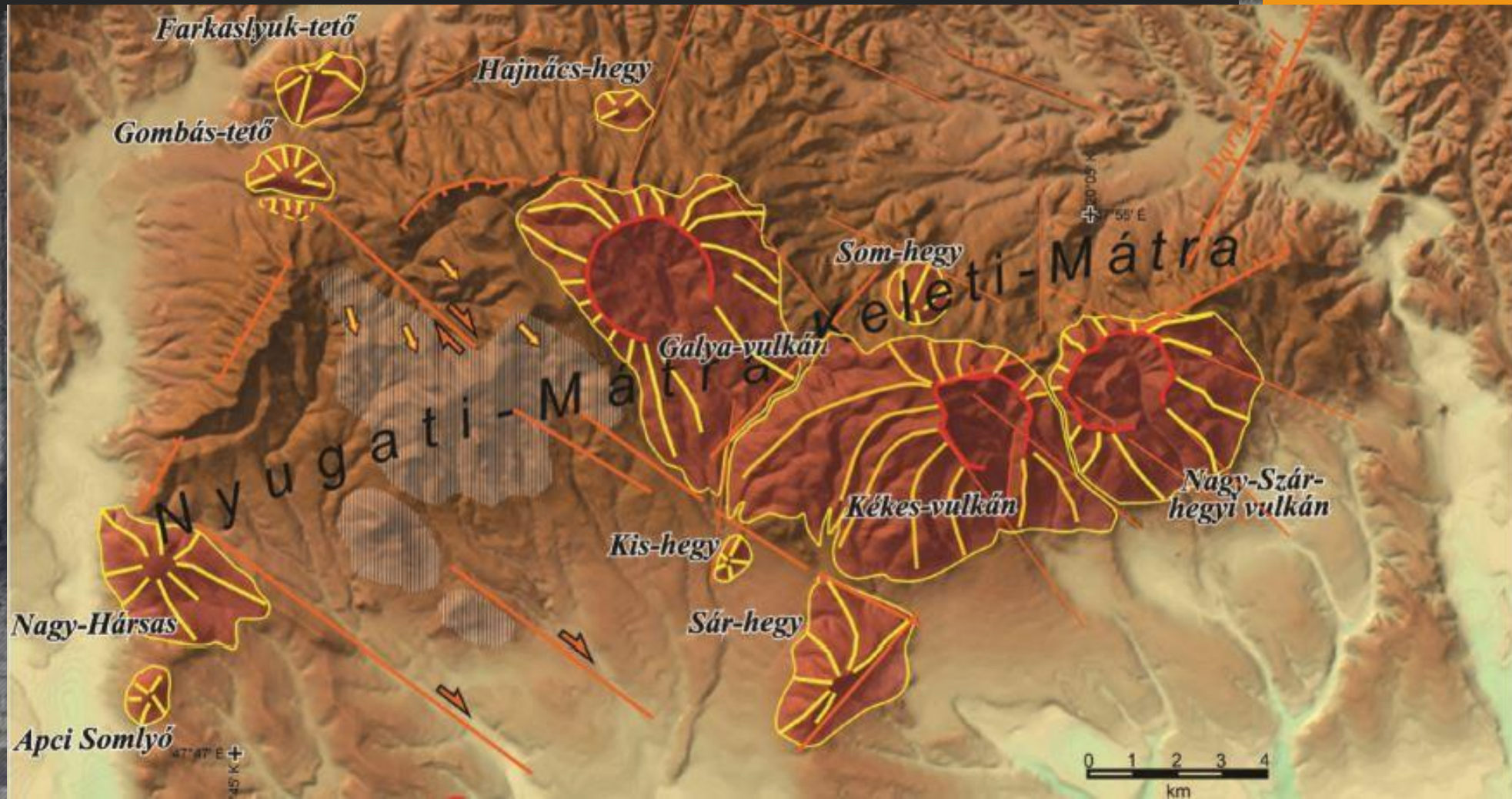

Földrajzi adottságok

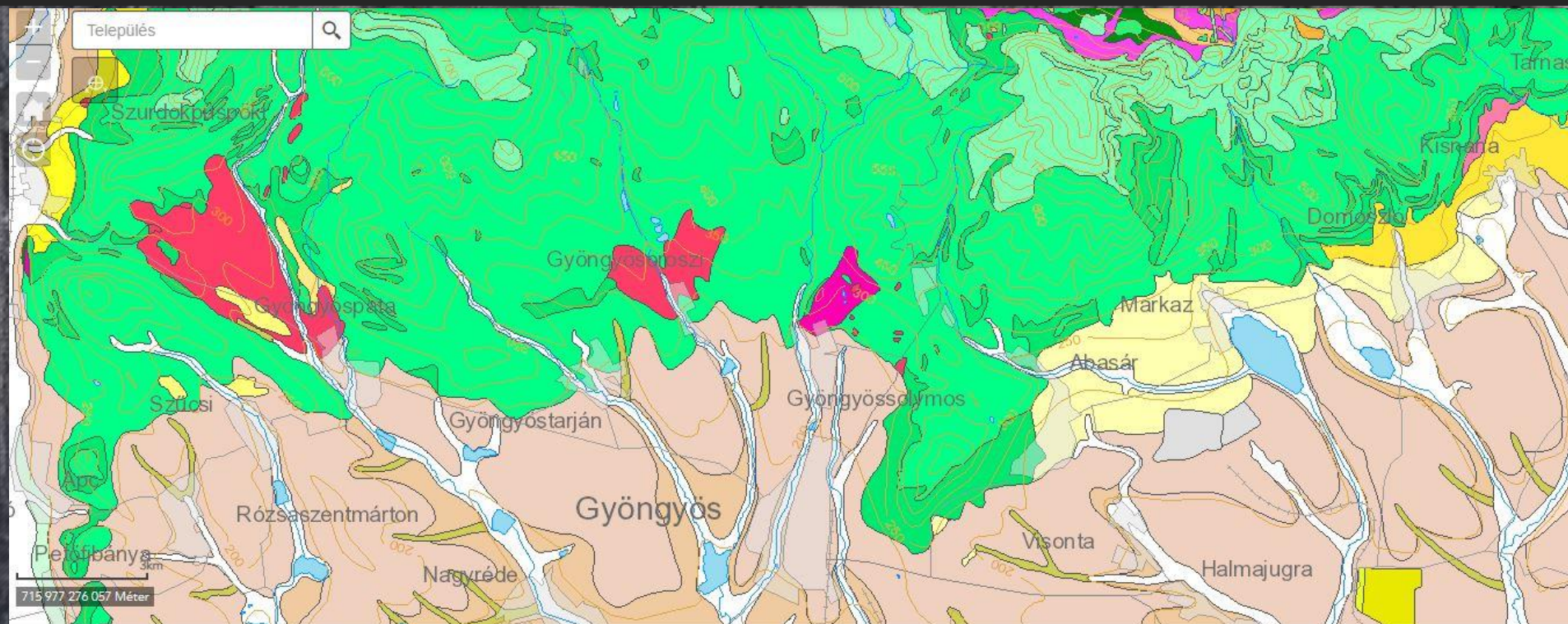
Klíma, talaj

Andezittufa,
riolittufa a
jellemző kőzet
Barna
erdőtalajok
alakultak ki, a
mélyebben
fekvő
területeken
fekete
nyiroktalaj.
Homok is van.

Klíma, talaj

Centurio (Ludányi Balázs)

- 1,84 ha-ról, a Diós és a Fáy-domb összes fehérszőlő parcellájának terméséből készített szürkebarát, zenit, olaszrizling, hárslevelű, sárgamuskotály házasítás. A szüret 2022.08.26-09.20. között hét részletben történt. Az évjárat extrém meleget hozott, rendkívül kevés csapadékkal, aminek következtében kevés, de komoly minőségű, sűrűbb textúrájú szőlőt tudtunk szüretelni. A pincében rövid ideig acéltartályban és tölgyfahordóban (újban is) pihent. A bor komplex, rétegzett, arányos.

Hegedűs-Kőpataki (Markaz) KF

Korai története

- A szőlőkultúrát a kelták hozták magukkal
- Avar birodalomhoz köthető: Sár-hegy: avar Saár szó (jelentése: fehér, első)

Kabarok (καβαροι) szállásterülete volt a Mátra,

950 körül már kétnyelvűek voltak (a türk-török nyelv mellett a magyart is használták). Dzsajháni mohamedán geográfus 970 körül kiemelte, hogy a magyarok a kabarok törzseivel együtt tudják kiállítani a gyula által vezetett húszezer lovast (ötven nemzetség egyenként négyszáz lovast), mellyel a magyar haderő jócskán megelőzte a korábbi kazár vagy a korabeli bolgár, illetve besenyő fegyveres erőt.

- Árpád a Zagyva partján ütött tábort, s „nagy földet adott Ednek és Edumennek a Mátra-erdőben, ahol unokájuk, Pata később várat épített, az ő sarjadékából származott hosszú idő elteltével Sámuel király is” (Anonymus)

Páger Mátyás 2021 Fekete leányka

Mátrai szőlőfajták

- <https://bor.hu/borregiok/matrai-borvidek>

Fekete leányka

- *Erdélyi őshonos fajta*
- *Valószínűleg a vadszőlőből nemesedett*
- *Egy forrás úgy tudja, hogy a Fekete Sereg számára kötelezővé tették a fogyasztását*
- *Fanyarkás, fűszeres, sokrétű*

Maróti Pinot Noir 2021

- “a saját rabszolgám vagyok. minden nap hajnali ötkor kelek”

Sár-hegy

N.A.G. Borművek - “Föld és Ég” KF 2018

Gyöngyöstarján

Sol Montis - Fajzat cuvée

- Fajzatpusztai Almásy-kúria angolparkja
- 370 m tszf magasságban fekszik

Kovács Zita a Mátra potenciáljáról

- 14:17-től - 15:37-ig
- <https://www.youtube.com/watch?v=5Vf0Ne1HtVA>

Piarista kötődés 1 - a Mátra Múzeum

- 1887-ben alakult Gyöngyösön az első közgyűjtemény
- 1917. május 21-én iszonyú tűzvész pusztított Gyöngyösön, ám a múzeumi kincsek zömét sikerült kimenteni. Sajnos azonban az épségben (és őrizetlenül) maradt anyagot a lakosság „megőrzésre” széthordta.
- 1931-ben Guba Pál piarista tanár vezetésével új közgyűjteményi intézmény alakult Gyöngyös Megyei Város Múzeuma néven. Dr. Puky Árpád polgármester a városháza épületének két földszinti termét végleg átengedte múzeumi célra.
- 1932-től a múzeum igazgatója

Guba Pál (1861-1952)

- Guba Pál 1861. április 26-án született Gyöngyössolymoson.
- Gyöngyösön érettségizett, ezután jelentkezett a Piaristákhoz
- a Kolozsvári Tudományegyetemen 1885-ben latin-magyar-történelem szakon középiskolai tanári oklevelet szerzett
- Első szentmiséjét 1885. augusztus 5-én Gyöngyösön a Szent Bertalan templomban mutatta be
- Kiszebenben (Felvidék), majd Nagykárolyban tanított. Itt Ady Endre osztályfőnöke volt 1889-90-ben
- Trianon idején Pozsonyszentgyörgyön tanított. A hűségesküt nem tette le, kitoloncolták, ekkor Gyöngyösre jött. A rend nyugdíjazta. A kórházban lakott és vállalt szolgálatot.
- A Kálvária templom és az ispotályi templom gondnoka, plábánosa haláláig

A meglepetés

- A Keleti Károly-féle szőlészeti statisztika Heves megye borvidékei néven Egert, Visontát és Hatvant tartotta nyilván, az 1893-as bortörvény Heves vármegye területét, valamint Andornok, Ostoros, Kis-Tálya, Noszvaj, Novaj és Szomolya községeket tekintette a borvidék részének.
- Drucker Jenő 1905-ben a következő módon próbálta meg körülhatárolni: „A Mátra-hegységben fekvő szőlők mind és a Bükkhegység szőlőinek nyugati része számítódnak az egri borvidék gyűjtőfogalma alá. Vagyis egész Hevesmegyében, valamint Borsod megye egri járásának hat községében (Andornak, Ostoros, Kis-Tálya, Noszvaj, Novaj és Szomolya) termelt borok karaktere egyezik az egri és visontai illetve gyöngyösi borok iránt támasztott igényekkel.”

Eger-Visontai borvidék

- 1895: A visontai vörös a gyöngyösi Sárhegytől Kisnánaig húzódó hegyvonulaton termett, szelídebb, simább és nem volt annyira sötét, mint az egri.

Piarista kötődés 2: Sík Sándor “a Mátra költője” (1889-1963)

- A magyarországi cserkészzet megteremtője 1911-től a Cserkészszövetség elnöke
- Tanította Szegeden Radnóti Miklóst, ő keresztelte (Sík Sándor is átkeresztelkedett zsidó családból származott)
- 1947: Piarista Rend tartományfőnöke
- 1948. márc. 15.: Kossuth-díj
- 1949-1959 között évente 1-1 hónapot Mátraszentimrén töltött
- Szobrát Jelenits tanár úr szentelte meg.
- https://siksandor.piarista.hu/eletut/eletrajzok/kegyeletes_eletrajz.htm

Maróti Zenit 2022

